

Būt vai nebūt?

Sīkiet kooperatīvu attīstību un kļūvusi par problēmu, kas skaidri atspoguļojas dažādi atšķirīgi viedokļi, vecās un jaunās domāšanas priekšais, iesūnējais «neatļaut» sadurams ar iniciatīvu — visu to, kas šodien nosaka atjaunošanas procesu.

— Ja šie viedokļi vien būtu normāli, šis jautājums neatnāk, tu, — teica republikāniskā projekcijas un — maģiņes izveidā Līvānu eksperimentālās kokaines konstrukciju rūpnīcas galvenā dispečere I. Teivāne. Mūsu sārta — tija pār rūpnīcas kooperatīva «Oreola» darbu.

Necentus viņu pārliecīnāt, pierādīt, ka uz rūpnīcu atnāca vislabāko nodomu vadība — uzrakstī par vēl viena kooperatīva daudzināšanu rajonā. Taču dispečeres teiktais lika būt uzmanīgākam. Ne jau tāpēc, ka kooperatīva darba jūta atkārti kādā trūkumi. Vienkārši — daudzi sākumā izturas pret kooperatīvu kustību noraidīti, bet daži — pat nāstīgi. Taču — visu pēc kārtas. Un vispirms pār palu «Oreola».

Tas ieviešanas šī gada sākumā un apvieno oiecus cilvēkus. Kolektīvu domā pārliecīnāties izskārt. Tas nodarbojas ar mēbeļu izgatavošanu un izvokļu remonti. Lai uzskatu darbu, patu lemakānu na sūta rubļiem. Vēlāk lemakānu pārliecīnāties. Šodien viņi ir jau sagriezusi ieguldītos līdzekļus un cer gūt ienākumus. Cenas — pēc vienotības ar klientu un diez vien atkarīgas no pasaulnājas iespējām. Rūpnīca palīdzēja samēklēt lepus, kurus vēl vaļag iekārtot, tā piešķir materiālus, bedala transportu.

Pēc uzņēmuma direktora A. Kozlovskā ietekmīguma kooperatīva pārgāja no pavadītāju noformēšanas uz ceturkšņa limitkārām, kurās uzskaita iedevumus, kas ir saistīti ar iestāvētību pieredzējuma izpildi. Ceturkšņa beidzās tiek izdarīti galīgie norēķini. Darba galvenokārt izmanto ražošanas atlikumus. Pui, šī strāda līdz maizās sākumam vai arī pēc tās beigām savas darba vietas mājbuves ceļā. Rūpnīca, protams, ir daudz, bet jaunie cilvēki ar optimismu raugās nākotnē, cerot visas problēmas atrisināt, abpusēji vienotību, uzņēmumam un kooperatīvam. Tomēr rūpnīcā ne visi atbalsta entuziastus.

Tresta galvenais ekonomists J. Sevcova, piemēram, šaubās, vai kooperatīva ir iedevies uzņēmumam, kā arī atnāme, ka daži strādnieki ir neapmierināti ar «Oreola» biedru lielāiem ienākumiem. Viņš nav arī pārliecīnāts, vai kooperatīvam ir nāstīgi noteiktas cenas par maizrābi un iekārtu izmantošanu. Kooperatīva biedri stāstīja:

klīnām tām, ka viņi sevā kādā ietekmēti pa 600 rubļiem, ka atlikumu vieta izmantojot kondicijas materiālus, izveidāja komārtas, maizās pārbaudīti fakti neapmierinātos.

— Mēs no pārliecīnām netāpām, — teica kooperatīva priekšsēdētājs Valērijs — Jefreimovs. — Ja kāds sākuma savu darbu organizējam uz likumlietām pamatiem.

Negribu viņos uzņēmuma vārdnāhu vienotību, pieeja kooperatīva darbam. Dienstei nav viegli atšķīties no stingriem maizās atšķīkām, no domējas kooperatīva, tālād — tur strādā negadēti cilvēki. Vajadzīgu laiku, lai šī atšķīkām maizīnām.

Un viņi, Nebūta pārtici vērti kooperatīva darbu tikai pēc peļņas, — ko tas dod uzņēmumam. Mēs viņi taču strādājam cilvēka labklājībai, viņu vajadzībai, ar mierināšanai. Visparastāko, izdēmas, Piemēram, tāda, ka iestāja iegādāties ērtas un skaistas mēbeles, kvalitatīvi un gēri izņemot izvokļi. Un daži, to saviem klientiem piedāvā kooperatīva «Oreola».

Protams, kooperatīvu darbību nepieciešams kontrolēt. Tas ir dara attiecīgam orgānam — vietējais Tautas deputātu padome, izpildkomitejai. Taču, ja es drīkst krist arī kādā, nesamototi jaukties kooperatīva darbībā, jo ar biedrām, neskatoties pārbaudīti cilvēku iniciatīvu, var viegli noslapēt. Attiecīgs uz cenām var teikt vieno, kurš gan cita, ja ne atnāstīnātieja, nerobēdējoji kooperatīva pasēvētība, nosaka stingras cenas. Kooperatīva izmantojamie materiāliem un iekārtām.

Un beidz — nu pārliecīnām bēri.

— Humān par savas ražošanas bāzes izveidošanu kooperatīvu būtu ietekmācīgi, — sacīja uzņēmuma direktors. — Mums tam nav reālu iespēju. Turklāt es šaubos, vai las izveidošana novērsīs daļēji aizspriedumus atšķīkām pret kooperatīvu. Sen var līdzēt tikai iedevētību un līdzdalība darbi.

Par laimi — patiem ir, ne tikai maizbēvēti, bet arī sabiedrotie. Un pirmās stāps vienam — rūpnīcas direktors. Tomēr viņi vieno maizās vai spēbe maizās atvokļi. Nepieciešams lai kooperatīvu atbalstītu arī uzņēmuma partijas komiteja, sabiedriskā aktīvs.

L. GALAKTIONOVA